

mogel stopiti v brežične stike z ameriško brežično postajo Fairbanks.

narodov —, oziroma: ali bo mogla najti formulo za tako reorganizacijo Družbe, da bo Nemčiji omogočeno lojalno izpolnjevanje dolžnosti kot članice Družbe narodov, ne da bi krčila obveznosti, ki jih ji nalaga pogodba z Rusijo?!! Naloga, ki jo je prejela komisija na zasedanju Družbe narodov v Ženevi, je torej po sklepu rusko-nemške pogodbe postala težavnejša, bolj zapletena in dalekosežnejša. Če ne bo mogla povojno rešiti te naloge, bi bila evropska politika postavljena pred dve možnosti: ali bi bila Nemčija v Družbi narodov element, ki bi le motil in onemogočal vsako uspešno delo, ali pa Nemčija sploh ne postane članica Družbe. Obe ti možnosti krijeta nevarnosti v sebi. Če nastopi prva, bi neizbežno porazno trpela ugled in avtoriteta Družbe; če pa nastopi druga, bi bil pokopan tisti toliko slavljeni uspeh, dosežen v Locarnu, čigar dalekosežnost so evropski državniki videli v dejstvu, da so se Nemčiji odprla vrata v Družbo narodov, kar da pomeni — tako so zvonili vsi zvonovi — pričetek nove dobe pomirjenja med narodi in blagovestje miru!

Proračunska razprava

v poslanski zbornici

Poslanec dr. Besednjak za slovenske
šole v Julijski Krajini

RIM, 13. Pod predsedstvom on. Casetana je zbornica na današnji seji nadaljevala razpravo o proračunu pravosodnega ministrstva. Poslanec on. Suvich je predložil zbornici resolucijo, ki priporoča vladi, da v svrhu popolnega pravnega izenačenja novih pokrajin pospeši sestavljanje novih zakonikov v civilnem postopanju in trgovskem pravu. Pravosodni minister on. Rocco je odgovoril, da so imenovani zakoniki večinoma že sestavljeni in da bodo v najkrajšem času objavljani v novih pokrajinah, na katere se bo raztegnil tudi italijanski civilni zakonik.

Kot govornik je danes nastopil poslanec dr. Besednjak. Zatrjeval je, da je Gentilejeva reforma zatrla vse sloveske in hrvaške ljudske in srednje šole v Julijski Krajini, ter na ta način uničil vse kulturno življenje tamkajšnjih Jugoslovenov. Ravno tako je bil v imenovaní pokrajini odpravljen pouk v materinščini.

Naučni minister je celo odpravil trohico dodatnih ur za poučevanje slovenskega ali hrvaškega jezika ter je s tem jasno pokazal, da hoče raznaroditi slovensko prebivalstvo v Julijski Krajini. (Medklici, hrušč in trušč). Da je bila mera polna, niso oblasti hotele dati poprebnege dovoljenja za otvoritev slovenskih zasebnih šol in slovanskih otroških vrtcev. (Ropot v zbornici. Medklici). Poslanec Besednjak se je pritoževal, da mora slovansko učiteljstvo trpeti nečuvena preganjanja ter da se slovanskim učiteljem in njihovim družinam grozi z materialno škodo. (Protesti naučnega ministra. Hrušč in trušč).

Govornik je naglašal, da slovansko prebivalstvo v Juljski krajini prispeva s plačevanjem davkov v veliki meri za vzdrževanje šol; a ta denar, ki ga plačujejo Slovani, služi danes vladi za izvajanje raznarodovalne politike v Juljski Krajini. (Hrup in protesti).

Slovani bi se zadovoljili z istim šolskim režimom, ki vlada v kolonijah (hrup), samo da bi bila varna njihova narodnost (hrup) in njihov jezik. Zahteval je za Slovane posebno kulturno in jezikovno svobodo, kar je pač tudi v interesu države. Slovenci in Hrvati so pripravljeni pokoriti se zakonom in italijanskim oblastim, a svoje narodnosti si ne bodo pustili nikdar vzeti. (Repot v zbornici). — (Stefani).

„Norge“ dospel v severno Ameriko

RIM, 13. Brzjoavke iz Osla zatrjujejo, da je Amundsenova ekspedicija srečno dosegla določeni cilj. — Z zrakoplova »Norge« je bila mestu Nome v severni Alaski odposlana brezlična brzjoavka, v kateri prosi Amundsen tamkajšnjega norveškega konzula, da pripravi 100 moških, ki bodo pomagali zrakoplovu, da pristane v mestu Nome. Iz te brzjoavke je razvidno, da se bo »Norge« ustavil v Nome in ne pri rtiču Barrow.

Vesti, ki so dosepele v Berlin, pravijo, da namerava »Norge« nadaljevati pot proti Zedinjenim državam, ker ima na krovu velike zaloge bencina.

Od včeraj ob 2. ponoči, ko je preletel severni tetaj, zrakoplov »Norge« ni imel več nikahih brezličnih stikov s severnoevropskimi postajami. To ni nič izvanrednega, ako se pomisli na dejstvo, da zamore »Norge« jeva« brezlična postaja razpošiljati vesti le v daljavo 1200 km. Razdalja med King's Bayem in severnim tetajem znaša točno 1200 km, ona pa med severnim tetajem in rtičem Barrow 2200 km. Ko je »Norge« preletel

„Norge“ plove proti mestu Nome
GORDOVA (ALASKA), 13. Zrakoplov
«Norge» sporoča, da plove proti mestu No-
me. (Ura Newyorka: 5.13.)
HALIFAX, 13. «Norge» je letal nad rit-
čem Barow danes jutraj, ob 9. uri zvečer
bo pa pristal v Nome (na severozapadni
obali Alaske). Brzlojavca z zrakoplova jav-
lja, da se val na krvju peštijo dobro.

se prične danes v jugoslovenski narodni
skupščini

Dopoldne je Pašić delj časa konferiral z Uzunovićom. Temu sestanku pripisujejo veliko važnost, ker je bil Uzunović sinoči v advjenci pri kralju. Kakor znano, stoji Pašić glede vprašanja korupcije na stališču, da je treba izvoliti eno samo ankneto komisijo, ki naj prouči vse afera od leta 1918 dalje. Uzunović in nekateri drugi ministri pa menijo, da je bila predložena konkret- na obtožba le proti Pašićevemu sinu ter da mora narodna skupščina razpravljati samo o tem slučaju.

Z velikim zanimanjem pričakujejo tudi Stjepana Radića, ki bo jutri prispel v Beograd.

Zahteve opozicije

Rade Pašić obojen na 15 mesecev zapore
BEOGRAD, 13. (Izv.) Beograjsko sodište je danas izreklo razsodbo v zadevi med Dragišo Stojadinovićem in Rado Pašićem, ki se nahaja sedaj v inozemstvu. Radi klevet je bil Rade Pašić obojen na 15 mescev zapore in na poravnavo vseh stroškov, ki znašajo približno 130.000 dinarjev.

Zarotniki so hoteli zavzeti Berlin in ustoličiti Vilhelma

Med zaplenjenim materijalom je tudi proglas nove vlade narodu. V tej listini se naznanja istočasno tudi sestava nove vlade, kateri naj bi načeloval direktorij petorice. Na čelu tega direktorija naj bi stal državni upravitelj, za katerega je bil izvoljen sedanjí madžupan v Lübecku, dr. Neumann. Na ministrski listi te vlade je mnogo odličnih osebnosti, med njimi bavarski general von Möhl, ki je že svojecasno v Hitlerjevem puču igral važno vlogo. Möhl naj bi prevzel ministrstvo državne brambe. Državni prehranjevalni minister naj bi postal

Med ostalim materijalom bi bilo še omeniti vojaško povelje za ukorakanje v Berlin, v katerem je izdelan načrt za koncentričen napad na državno prestolnico. To povelje vsebuje tudi nove določbe o razdelitvi in dislokaciji vseh čet. Med drugim je v tem povelju tudi določba, da naj bi bila takoj pričetkom puča rekvirirana vsa transportna sredstva.

Razen pri prej imenovanih se je vršila hišna preiskava tudi pri generalu Nikolaju, ki je bil med vojno šef poročevalske službe in pri industrijalcu v Purorju Kirdorfu. Med listinami so našli tudi pismo za bivšega cesarja v

Po načrtu za puč naj bi bil parlament z vsemi občinskimi zastopi takoj razpuščen, premoženje vseh strank pa zaplenjeno. Za ustavitev dela ali izprtje kakor tudi proti vsakemu prestopku proti novi vladi je bila napovedana smrtna kazen. Očividno je hotel prebratni komite počakati na ugodno priliko, in sicer na sedanjo vladno krizo ali na prihodnjo ob priliki ljudskega glasovanja glede razlastitve knezov.

Nemška vladna kriza

Predlog demokratov pa, ki se glasi: Državni zbor graja postopanje državnega kancelarja, ki s svojim postopanjem otežuje rešitev vprašanja zastav ter povzroča brez potrebe nove težave, je bil sprejet s 176 glasovi proti 146.

Izid včerajšnjega glasovanja dokazuje samo osebno nezaupanje državnemu kancelarju Luthru, ne pa vladi. Vendar pa je celokupna vlada ponudila državnemu predsedniku svojo demisiijo.

BERLIN, 13. Kancelar Luther je sporočil predsedniku republike, da so odstopajoči ministri pripravljeni upravljalati začasno tekoče državne posle. Prosil pa je predsednika, da bi ga v najkrajšem času razrešil kancelarske dolžnosti, ker je bilo glasovanje v državnem zboru naperjeno izrecno proti niemu.

BERLIN, 13. Predsednik republike je poveril posle kancelarja v odstopajoči vladi ministru za državno brambo, Gesslerju.

PARIZ, «Journalu» poročajo iz Berlina: Iz privatnih krogov izvešuje sledeče: po

Iz pravih krugov javljajo sledeče podrobnosti o zadnjih dogodkih v Varšavi: Razne poljske stranke so sprejele z velikim razburjenjem imenovanje Witosza za ministrskega predsednika in so zahtevale, da takoj poda demisijo. Tudi »Kurjer Poraanny« je objavil v tem smislu pisan članek izpod peresa maršala Pilsudskega. Radi tega članka je kakih 300 moških, ki so vključeni v nacionalistični organizaciji »Branitelji prava« napadlo vilo maršala Pilsudskega; pričeli so streljati proti vili ter jo obkolili. Maršal Pilsudski je tedaj telefoniral v bližnjo kasarno ulavenc, o katerih je vedel, da nanje lahko računa. Polk je takoj prihitel maršalu na pomoč in razvnela se je prava bitka med vojniki iz nacionalistov, bitka, tekom katere je bilo na obeh straneh več moških ubitih in ranjenih. Včeraj zjutraj je general Pilsudski na čelu njemu vdanih čet, ki tvorijo približno dva armadna zbora, vkorakal v Varšavo. Predsedniku republike je baje poslal ultimatum, v katerem ga poziva, da nemudoma poda demisijo.

VARŠAVA, 13. Predsednik republike se je včeraj razgovarjal z maršalom Pilsudskim, pogajanja pa niso privedla do uspeha. Pretežni del varšavske garnizije je radi tega prestopil na stran Pilsudskega, ki je nastanil v palači poveljništva glavnega stana. Njegove čete so zasedle vse važnejše stratezične točke mesta.

VARŠAVA, 13. Poljska brzojavna agencija sporoča: Iz pokrajin prihaja vest, da korakajo nekateri polki proti Varšavi, da se stavijo na razpolago maršalu Pilsudskemu.

LONDON, 13. Reuterjev urad sporoča, da je bilo danes dopoldne opaziti v vseh kro-

gih veliko zadovoljstvo in zadoščenje radi uklinjenja splošne stavke. Vendar se pa položaj v Londonu ni dosti izpremenil. Le

Asimilacila in asimilacila

Uredništvo našega lista je prejelo iz Amerike pismo, v katerem smo našli nekaj zrnc suhega in čistega zlata, ki zaslužijo, da jih tu sporočimo naši javnosti. Naš Amerikanec iz Clevelanda nam piše med drugim:

«Glede narodnega napredka smo Slovenci tu med Slovani na prvem mestu. V Clevelandu nas je okoli 30.000. Imamo tri Narodne dome, čitalnice, dramskiške klube, pevska društva in vseh vrst podjetnikov, tako da prevladujemo s svojo gospodarsko in kulturno močjo marsikateri drug narod. Slovenci imamo svoje zdravnike, odvetnike in sploh vse stanovne, ki jih potrebujemo v živ-

LONDON, 13. Maloštevni listi, ki so danes izšli v skrčeni obliki, nikakor ne proslavljajo zmage vlade nad stavkajočimi. «Daily Telegraph» pravi samo, da narod ne bo imel nikoli več prestati take preiskušnje, ki je podobna blaznemu in zločinskemu početju.

Večerno poročilo Reuterjevega urada pravi: Udruženje direktorjev železniških družb sporoča, da je prometna služba razišče stavke tako v neredu, da bo preteklo precej časa predno jo bo mogoče vzpostaviti v popolnem obsegu. Direkcije železniških družb si pridržujejo vse pravice glede zopetnega sprejemanja železničarjev v službo.

BRUSELJ, 13. Na sejah obeh zbornic se je prečitala vladna izjava, v kateri

se je predstala vlada izjava, v kateri se uradno naznanja odstop Pouilletove vlade. Parlament se je nato odgodil do rešitve vladne krize. Novi ministrski predsednik Emil Brunet je v zadnjem trenutku zadel na nepričakovane težave. Znani vefinancinik Franqui, ki bi imel vstopiti v kabinet kot minister brez listnice s posebno nalogo, da vodi borbo proti sedanjim finančnim težavam Belgije, se je nepričakovano skesal in noče sprejeti ponujenega mesta. Tako je zopet negotovo, če se Brunetova vlada sploh sestavi.

BUDIMPEŠTA, 13. Pri včerajšnji razpravi o falsifikatorski aferi je bil naj-

pravi o falsifikatorski aferi je bil najprej zaslišan poslanec Gabrijelj Baross, ki je navajal, kakor pri prvi preiskavi, da je zvedel za falsifikatorsko zadevo od Nadossyja in da je imel namen, njegovo načrt preprečiti, kar se mu pa ni posrežilo. Baross je dal po Nikolaju Kozmi obvestiti ministrskega predsednika o načrtu Nadossyja. Pri konfrontaciji s princem Windischgraezom je prekrical svoje trditve.

S tem je bilo zasliševanje obtožencev zaključeno in se je pričelo zasliševanje strokovnjakov madžarske Narodne banke, ki so ugotovili, da falsifikati niso bili posreženi. Kdor kolihtakaj pozna francoski denar, jih je moral takoj spoznati kot falsifikate. Izdelani so bili fotokemičnim in tipografičnim potom. Litografski kamni, ki so ležali na mizi v dvorani, niso bili pripravljeni za ponarejanje falsifikatov. Na vprašanje zastopnika Francoske banke so izjavili strokovnjaki, da bi bil neprimeren papir izdal falsifikate, tudi če bi bil tisk izdelan bolj popolno.

klonila vsako izjavo. Vodja predsedstvene sekcije zunanjega ministrstva

Nuber izjavlja kot priča, da ga je policijski predsednik Nadossy osebno prosil za izstavitev kurirskega potnega lista za generalštabnega polkovnika Jankovica. Ker je bila izstavitev takih potnih listov običajna, je brez nadaljnjega odloved, da je bil ta potni list izdan in ni na njem našel ničesar sumljivega. S tem je bila razprava zaključena in odgodena do ponedelja dopoldne.

SENZACIJONALEN PREOKRET V MADŽARSKI FALSIFIKAČ AFERI

Agencija Ceps je prejela iz Budimpešte: Zdi se, da je v madžarskem falsifikacijskem procesu nastal nepričakovan preokret. Četudi se je poizkušalo vsemogočno, da bi obožljivi čim manje izdali, so vendar nekatere izpovedi pred sodnijo takega značaja, da je madžarska vlada popolnoma kompromitirana. V političnih krogih že računajo s tem, da bo državni pravdnik primoran k razširitvi obožbe na vsaka ministrskega predsednika, bivšega načelnika vlade in ministra za vnanje stvari Telekija. Arctacija tega poslednjega bi imela seveda za posledico preokret v vsem procesu. V političnih krogih krožijo razen tega vesti, da je poslanec Hir izročil opozicijskim posalcem spomenco, iz katere izhaja, da je ministrski predsednik Bethlen nekoliko tednov pred razkritjem afere obvestil Hira o ponarejanju frankov ter da mu je bila torej vsa ta akcija dobro poznana.

ljenju, tako da nas drugi narodi radi

V političnem pogledu uživamo popolno svobodo. Tukaj nam je dovoljeno komrakati z našo trobojnico ob strani zastave Združenih držav. Evropske države bi morale posnemati ta lepi mednarodni sporazum. Ravno tako se vidi tukaj ob raznih prilikah nositi papirne vse narodnosti in nikdar ne pride do prepričev in spopadov. Vse se vrši v najlepši harmoniji. Tukajšnjí oblastniki vijo: «Narod ali Slovek, ki ne more biti svoje narodnosti, ne more biti dober ameriški državljan».

